

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ - ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΕΡ105	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		4	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (Αγγλικά, Τουρκικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα «Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία» καλύπτει τη μακράιωνη ιστορική πορεία της Εκκλησίας, ξεκινώντας από την ημέρα της Πεντηκοστής και καταλήγοντας στην Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως από τους Οθωμανούς (1453). Με βασικό μεθοδολογικό άξονα την κανονική συνείδηση των εκκλησιαστικών προσώπων απέναντι στις εκάστοτε κρίσεις, παρουσιάζεται η ίδρυση της Εκκλησίας, η διάδοση του Ευαγγελίου και το πολίτευμα της αρχαίας Εκκλησίας. Παράλληλα, εξετάζονται οι απόπειρες αλλοίωσης του αποστολικού κληρύματος και οι κίνδυνοι διάσπασης της ενότητας. Κεντρική θέση στην ύλη κατέχουν οι επτά Οικουμενικές Σύνοδοι, μέσω των οποίων διατυπώθηκαν οι δογματικές αλήθειες και δόθηκαν απαντήσεις σε ζητήματα ζωής και οργάνωσης του εκκλησιαστικού σώματος. Η ιστορική διερεύνηση των γεγονότων και των συνόδων από τον 9ο έως τον 15ο αιώνα δεν περιορίζεται αποκλειστικά στην Ανατολική Εκκλησία, αλλά επεκτείνεται σε ζητήματα που αφορούν το σύνολο της Χριστιανοσύνης, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα θεμάτων στο πλαίσιο του μαθησιακού διαλόγου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αναγκαιότητα κατανόησης των εκκλησιολογικών προϋποθέσεων και κριτηρίων. Η άγνοια ή η παρανόησή τους καθιστά αδύνατη την πλήρη κατανόηση</p>

των ιστορικών μεταβολών και αλλοιώνει το πραγματικό νόημα των εκκλησιαστικών γεγονότων. Το μάθημα πλαισιώνεται από πλούσιο βοηθητικό υλικό (σημειώσεις, πηγές) και οπτικοακουστικά μέσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Ομαδική και αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της ιστορικής διαδικασίας ως καρπού μακροχρόνιων αγώνων ενάντια στην ετεροδοξία αλλά και ως σύνθεσης που αξιοποίησε την κλασική ελληνική αρχαιότητα. Η τελευταία λειτούργησε ως το κατεξοχήν όργανο για την καταγραφή και προβολή της χριστιανικής πίστης. Το μάθημα δεν αποσκοπεί σε μια απλή παράθεση γεγονότων, αλλά σε μια αντικειμενική και μεθοδολογικά αυστηρή παρουσίαση της αυτοσυνειδησίας της Εκκλησίας, όπως αυτή εκφράζεται διαχρονικά μέσα στην ιστορία. Επίσης, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να κατανοήσουν την ιστορική εξέλιξη της Εκκλησίας και να αξιολογήσουν τα πιο σημαντικά γεγονότα που αφορούν στον ιστορικό βίο της Εκκλησίας και συνδέονται με τη φύση και την αποστολή της στον κόσμο από την απαρχή της και εξής, αποκτώντας σαφή εικόνα και γνώση για συγκεκριμένες εποχές σταθμούς και ζητήματα, τα οποία διαμόρφωσαν καθοριστικά την ταυτότητα και τον ρόλο της Εκκλησίας, ειδικότερα τις σχέσεις της με την πολιτεία και την εξέλιξή της ως εκκλησιαστικού οργανισμού. Σημαντικές πτυχές είναι ο εκχριστιανισμός της Ευρώπης, η διάσπαση του χριστιανικού κόσμου σε ανατολικό και δυτικό, ο εσωτερικός βίος των Εκκλησιών και οι απόπειρες επανένωσης των Εκκλησιών Ανατολής και Δύσης. Επιπλέον, η ενασχόληση και αναδίφηση των φοιτητών στην ιστορία της Εκκλησίας θα τους επιτρέψει να διακρίνουν τον καθοριστικό ρόλο της πρωτεύουσας Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, του Οικουμενικού Πατριαρχείου, τόσο στην συνοδική πράξη όσο και στη διαρρύθμιση των εκκλησιαστικών πραγμάτων με σκοπό τη μετάδοση του χριστιανικού κηρύγματος, τη διαφύλαξη της ενότητας και συνοχής των Εκκλησιών και την εξέλιξη της Εκκλησίας ως θεοϊδρυτού θεσμού εντός του κόσμου. Τέλος, μέσω της αναδίφησης στην ιστορία και τα αρχεία, οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να μελετήσουν και να ερευνήσουν προσωπικότητες που κατείχαν πρωτεύοντα και ουσιαστικό ρόλο στην εκκλησιαστική διοίκηση, τη Γραμματεία, τη συνοδική πράξη της Εκκλησίας, αλλά και πολιτικές προσωπικότητες οι οποίες θεσμικά συμμετείχαν στο έργο της Εκκλησίας και τη διαμόρφωση της ταυτότητάς της.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Πρόσωπο με πρόσωπο

<p align="center">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (χρήση Η/Υ, βιντεοπρόβολέα, πλατφόρμα e-class). • Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές • Χρήση Τ.Π.Ε. στην αξιολόγηση των φοιτητών 															
<p align="center">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th align="center">Δραστηριότητα</th> <th align="center">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td align="center">29</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη αρχειακού υλικού</td> <td align="center">34</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασιών</td> <td align="center">25</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td align="center">35</td> </tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td> <td align="center">2</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</td> <td align="center">125</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	29	Μελέτη αρχειακού υλικού	34	Συγγραφή εργασιών	25	Αυτοτελής μελέτη	35	Εξετάσεις	2	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	29															
Μελέτη αρχειακού υλικού	34															
Συγγραφή εργασιών	25															
Αυτοτελής μελέτη	35															
Εξετάσεις	2															
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125															
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Συμπερασματική. Γραπτή Εξέταση με Ερωτήσεις Εκτεταμένης Απάντησης 100%</p>															

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Ελληνόγλωσση</p> <ul style="list-style-type: none"> - Αναστασίου Ιωάννης, <i>Εκκλησιαστική Ιστορία</i>, τ. 1-2, Θεσσαλονίκη 2005. - Beck, Hans-Georg, <i>Ιστορία της Ορθόδοξης Εκκλησίας στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία</i>, (μτφρ: Λευτέρης Αναγνώστου), τ. Α' - Β', Αθήνα 2004. [Πρωτότυπο: Beck, Hans-Georg, <i>Geschichte der Orthodoxen Kirche im Byzantinischen Reich</i>, Göttingen 1980]. - Γιαννόπουλος Βασίλειος, <i>Ιστορία και Θεολογία των Οικουμενικών Συνόδων</i>, Έννοια, Αθήνα 2011. - Ευγενίδου Δ., Τριανταφυλλόπουλος Δ., Γλύκατζη-Αρβελέρ Ε., Koder J., Πιτσάκης Κ., Dagron G., Μαρκόπουλος Αθ., Mango C., Παπαμαστοράκης Τ., Magdalino P., Morrisson C., Hannick Chr., Παπασταύρου Ε., <i>Το Βυζάντιο ως οικουμένη</i>, Αθήνα 2005. - Καρμίρης Ιωάννης, <i>Τα δογματικά και συμβολικά μνημεία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας</i>, τ. Α', Εν Αθήναις 1952. - Καρμίρης Ιωάννης, <i>Τα δογματικά και συμβολικά μνημεία της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας</i>, τ. Β', Εν Αθήναις 1953. - Κονιδάρης Γεράσιμος Ι., <i>Γενική Εκκλησιαστική Ιστορία</i>, Αθήναι 1957. - Κουκουσάς Βασίλειος, <i>Εγχειρίδιο Εκκλησιαστικής Ιστορίας</i>, Ostracon Publishing, Θεσσαλονίκη 2014. - Κουκουσάς Βασίλειος, <i>Πηγές Εκκλησιαστικής Ιστορίας</i>, Ostracon Publishing, Θεσσαλονίκη 2014. - Κουκουσάς Βασίλειος, <i>Πτυχές της Βυζαντινής και Εκκλησιαστικής Ιστορίας</i>, Ostracon Publishing, Θεσσαλονίκη 2014. - Μάξιμος (Μητρ. Σάρδεων), <i>Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εν τη Ορθοδόξω Εκκλησία</i>, Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Θεσσαλονίκη 1972. - Μόσχος Δημήτριος, <i>Συνοπτική Ιστορία της Χριστιανικής Εκκλησίας</i>, τ. Α' - Β', Αθήνα 2008-2010.

- Παπαδάκης Αριστείδης, Meyendorff John, *Η χριστιανική Ανατολή και η άνοδος του παπισμού, Η εκκλησία από το 1071 ως το 1453*, Αθήνα 2003.
- Παπαδόπουλος Χρυσόστομος (Αρχιεπίσκοπος Αθηνών), *Ιστορία της Εκκλησίας Αντιοχείας, εν Αλεξανδρεία* 1951.
- Παπαδόπουλος Χρυσόστομος (Αρχιεπίσκοπος Αθηνών), *Το πρωτείο του επισκόπου Ρώμης (ιστορική και κριτική μελέτη)*, Αθήναι ²1964.
- Παπαδόπουλος Χρυσόστομος (Αρχιεπίσκοπος Αθηνών), *Ιστορία της Εκκλησίας Ιεροσολύμων, εν Αθήναις* ²1970.
- Παπαδόπουλος Χρυσόστομος (Αρχιεπίσκοπος Αθηνών), *Ιστορία της Εκκλησίας Αλεξανδρείας, Αθήναι* ²1985.
- Σταυρίδης Βασίλειος, *Ιστορία του Οικουμενικού Πατριαρχείου*, Αθήνα 1967.
- Σταυρίδης Βασίλειος, *Ο Συνοδικός Θεσμός εις το Οικουμενικόν Πατριαρχείον*, Αφοί Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1986.
- Στεφανίδης Βασίλειος, *Εκκλησιαστική Ιστορία*, Αθήνα ⁵1990.
- Φειδάς Βλάσιος, *Εκκλησιαστική Ιστορία*, τ. 1-3, Αθήνα: τ. Α' ²2004· τ. Β', 2004· τ. Γ', 2014.
- Φειδάς Βλάσιος, *Ο θεσμός της Πενταρχίας των Πατριαρχών Ι. Προϋποθέσεις διαμορφώσεως του θεσμού (απ' αρχής μέχρι το 451)*, Αθήναι 1977.
- Χρήστου Παναγιώτης, *Εκκλησιαστική Γραμματολογία. Πατέρες και Θεολόγοι του Χριστιανισμού*, τ. 1-2, Θεσσαλονίκη ³2003.
- Χριστοφιλοπούλου Αικατερίνη, *Το πολίτευμα και οι θεσμοί της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας 324-1204*, Αθήνα 2004.

Ξενόγλωσση

- Lemonnier Michel, Ceccon Silvio, *Storia Della Chiesa (lo sviluppo della vita della Chiesa dalla Pentecoste ai Nostri Giorni*, Vicenza ³2013 (ISG Edizioni).
- Lietzmann Hans, *A History of the Early Church*, τ. 1-2, Cambridge 1993.
- Maraval Pierre, *Le Chrtistianisme de Constantin à la conquête arabe*, Paris 2006.
- Mimouni Simon Claude, Maraval Pierre, *Le Chrtistianisme des Origines à Constantin*, Paris 2006.
- Ostrogorsky George, *Ιστορία του βυζαντινού κράτους*, τ. 1-3, Αθήνα 2001.